

NORGES HØYESTERETT

Den 7. oktober 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Falch og Thyness i

HR-2022-1934-U, (sak nr. 22-124726STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Olav Arnfinn Ramel Haaland)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens saksbehandling, lovanvendelse og straffutmåling ved domfellelse for grov narkotikaovertrедelse.
- (2) A er tiltalt for overtrедelse av straffeloven § 232 annet ledd første straffalternativ jf. § 231 første ledd. Grunnlaget er at hun oppbevarte ca. 8,5 kilo heroin på sin bopel.
- (3) Ringerike, Asker og Bærum tingrett avsa 17. desember 2021 dom med slik domsslutning:

«A, født 00.00.1981, frifinnes.»
- (4) Tingretten fant det ikke bevist at A var klar over at heroinet befant seg i boligen. Påtalemyndigheten anket til Borgarting lagmannsrett, som 22. juni 2022 avsa dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1981, dømmes for overtrедelse av straffeloven § 232 annet ledd første straffalternativ jf. § 231 første ledd til en straff av fengsel i 7 – syv – år og 6 – seks – måneder.

Til fradrag i straffen kommer 54 – femtifire – dager for utholdt varetekt.

2. A, født 00.00.1981, dømmes til å tåle inndragning av 55 400 – femtifemtusenfirehundre – kroner til fordel for statskassen, jf. straffeloven § 68.»
- (5) Dommen er avsagt under dissens. Et mindretall på én meddommer mente A måtte frifinnes.

- (6) A har anket til Høyesterett. Det gjøres gjeldende at lagmannsrettens domsgrunner under bevisvurderingen er mangelfulle, at lovanvendelsen er uriktig, og at den utmålte straffen i alle tilfeller er for streng.
- (7) *Påtalemyndigheten* har påstått at anken ikke bør tillates fremmet. Det hefter ingen feil ved lagmannsrettens dom.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten og domfelt i lagmannsretten. Hun har derfor ankerett til Høyesterett. Dette innebærer at anken bare kan nektes fremmet dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Nektelsesbeslutningen skal i tilfelle begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (9) For øvrig kan utvalget bare samtykke til å fremme anken dersom den reiser spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig med en behandling i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum.
- (10) Det er ingen uenighet om at heroinet som er beskrevet i tiltalen, befant seg i tiltaltes leilighet. Det ble ved politiets ransaking funnet der, på tre forskjellige steder bak to sokkellister under kjøkkeninnredningen. Uenigheten har knyttet seg til om tiltalte har utvist forsett.
- (11) Anken over *lovanvendelsen* er ikke nærmere spesifisert. Ankeutvalget kan heller ikke se at det er gjort noen slik feil. Lagmannsretten fant det «bevist utover enhver rimelig tvil» at tiltalte handlet med forsett, nærmere bestemt ved at hun «i det minste har holdt det for mest sannsynlig at hun oppbevarte en meget betydelig mengde narkotika på kjøkkenet».
- (12) Kravene til *domsgrunner* fremgår av straffeprosessloven § 40. Av § 40 fjerde ledd følger at domsgrunnene «skal ... angi hovedpunktene i rettens bevisvurdering». Dette kravet er oppsummert i en rekke avgjørelser fra Høyesterett, blant annet i HR-2021-993-U avsnitt 12:
- «Dette er videre utlagt i rettspraksis som et krav om at det blir redegjort for de sentrale punktene i bevisvurderingen, og at det kort angis hva som har vært avgjørende, jf. blant annet HR-2018-1601-U avsnitt 14. Når tiltalte er frifunnet i tingretten og domfelt i lagmannsretten, som i dette tilfellet, må det dessuten gjøres nærmere rede for bevisvurderingen på de punktene hvor lagmannsretten har konkludert annerledes enn tingretten. Samtidig er det slik at ikke enhver mangel ved begrunnelsen leder til opphevelse, først når sentrale punkter i bevisvurderingen blir stående uforklart må det bli resultatet, se ...»
- (13) Lagmannsretten – flertallet – peker på en rekke bevismomenter som underbygger bevisresultatet. Blant annet legges det vekt på at bare tiltalte og datteren på 15 år hadde nøkkel til leiligheten, som de etter egne forklaringer ikke har lånt ut til andre. Videre er det lagt vekt på at tiltalte, under politiavhør som senere ble avspilt for retten, forklarte hvor i leiligheten hun mente politiet hadde funnet narkotika, hvilket førte til at politiet gjorde nye funn der hun påviste. Retten la også vekt på den risiko andre personer ville løpe, dersom de hadde plassert stoffet der uten tiltaltes viten. Endelig vurderte retten betydningen av funn av datterens DNA, omstendigheter som tilsa at tiltalte har festet sokkellisten flere ganger og andre mulige personers tilgang til leiligheten.
- (14) Tiltalte gjør gjeldende at lagmannsretten ikke tilstrekkelig konkret drøfter muligheten for at heroinet kunne sees der det lå. Ankeutvalget er ikke enig i at dette er en feil. Det fremgår at

retten var overbevist om at tiltalte har sett stoffet i forbindelse med at det ble plassert hos henne. Selv om det ikke er pekt på spesifikke bevismomenter for at hun så at det ble plassert, peker lagmannsretten som nevnt på en rekke bevismomenter som tilsier at hun var kjent med at stoffet var plassert i leiligheten hennes. Dette er tilstrekkelig.

- (15) Tiltalte gjør også gjeldende at lagmannsretten ikke har gjort en tilstrekkelig konkret drøftelse av muligheten for at en tredjeperson, B, eller andre straffedømte personer i tiltaltes familie har oppbevart heroinet i leiligheten. Ankeutvalget er heller ikke enig i at dette er en feil. Retten utelukker at andre uten tiltaltes kunnskap har gjort dette, og i den forbindelse vises blant annet til datterens politiforklaring, hvor det fremgår at B ikke har vært i leiligheten etter at heroinen må ha blitt lagt der. Mulighetene for at andre personer har plassert stoffet i leiligheten uten tiltaltes viten må også ses i sammenheng med de øvrige bevisene lagmannsretten fremhever, og som tilsier at tiltalte er skyldig.
- (16) Det er på denne bakgrunn klart at anken over lovanvendelsen under skyldspørsmålet og over saksbehandlingen ikke fører frem.
- (17) Ved *straffutmålingen* tok lagmannsretten utgangspunkt i at straffen for oppbevaring av ca. 8,5 kilo heroin er fengsel i ni år. Retten viste i den forbindelse særlig til Rt-2011-654 avsnitt 17 og HR-2017-258-U avsnitt 13, som begge gjaldt innførsel av sammenlignbare kvanta. Det er også vist til Rt-2013-80 avsnitt 55 og HR-2018-1987-A, som begge gjaldt oppbevaring av mindre kvanta enn i saken her. Ankeutvalget er enig i lagmannsrettens utgangspunkt, som ikke er angrepet i anken.
- (18) Lagmannsretten satte deretter straffen til fengsel i syv år og seks måneder, da heroinets styrkegrad er lavere enn den var i den refererte rettspraksisen. Ankeutvalget er også enig i dette, og viser som lagmannsretten til HR-2019-2203-A avsnitt 23 og 24.
- (19) Tiltalte gjør gjeldende at det i formildende retning skulle vært lagt vekt på at hennes skyld ligger i nedre sjikt. Bakgrunnen er at lagmannsretten kom til at hun, hva gjelder typen og mengden narkotisk stoff, i det minste hadde innvilgelsesforsett, jf. straffeloven § 22 bokstav c. Ankeutvalget er ikke enig i at dette skal vektlegges i formildende retning her, jf. også Rt-2015-1124 avsnitt 9.
- (20) Tiltalte har videre gjort gjeldende at det i formildende retning skulle vært lagt vekt på at hun kan ha vært valgt ut og/eller kommet inn i en tilfeldig rolle dominert av andre. Det er imidlertid ingen opplysninger eller holdepunkter for at A har hatt en underordnet rolle eller deltatt i bare liten grad. Selv har hun benektet enhver kjennskap til heroinet, og det er ikke på andre måter avdekket at andre personer har vært involvert.
- (21) På denne bakgrunn er det klart at også anken over straffutmålingen ikke vil føre frem.
- (22) Ettersom ankeutvalget også finner at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling.
- (23) Beslutningen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken tillates ikke fremmet.

Ingvald Falch
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)